

חמץ נראה ושאינו מזוהה / חמץ שאינו נראה ואינו מזוהה – 1129

לקמן נעמוד על דין "חוזר וניעור" ובדגש על תערובת חמץ – נראית ושאינה נראית והנפ"מ לדינא מחילוק זו.

גמ' עבודה זרה דף עג.

כי אתא רב דימי א"ר יוחנן: המערה יין נסך מחבית לבור, אפילו כל היום כולו. ראשון ראשון בטל....
כי אתא רב יצחק בר יוסף א"ר יוחנן: המערה יין נסך מצרצור קטן לבור, אפילו כל היום כולו - ראשון ראשון בטל.
ודוקא צרצור קטן דלא נפיש עמודיה, אבל חבית דנפיש עמודיה - לא.

בית הבחירה למאירי

שכל שלא נפל אסור לתוך התר בבת אחת בכדי נתינת טעם ראשון ראשון בטל אפילו כל היום שכיון שנתבטל אינו חוזר וניעור.

נסה לבאר את טעם הדין! והרי סו"ס יש כאן רוב של איסור!

רמ"א יו"ד סימן עט סעיף ו

איסור שנתבטל, כגון שהיה ס' כנגדו, ונתוסף בו אח"כ מן האיסור הראשון, חוזר וניעור ונאסר, ל"ש מין במינו ל"ש מין בשאינו מינו, לא שנא יבש ל"ש לח, לא שנא נודע בינתיים או לא נודע בינתיים. (הגהות ש"ד סימן ל"ט).

ולגבי פסח:

אנציקלופדיה תלמודית כרך יג, [חוזר וניעור] סור לו – מא

דנים על חוזר וניעור גם במקרה שאחר התערובת לא נתוסף כלום בגוף האיסור, אלא שהגיע זמן שנעשה איסורו חמור יותר ואינו בטל. חמץ שנתערב לפני הפסח בדבר שאינו חמץ, שהוא בטל בששים, להסוברים היתר בהיתר בטל, ונשאר עד הפסח, שחמץ אוסר אז במשהו, נחלקו ראשונים אם חוזר וניעור.

נסה לבאר את דין "חוזר וניעור" וצדדיו השונים באיסורין הנ"ל ובפסח – מה הסברות לכאן ולכאן? ומה מלמד הדבר על מושג של ביטול ברוב?

תרומת הדשן סימן קיד

שאלה: נוהגים בכמה מקומות שרוב בני אדם בוררים החיטים לצורך המצות לפסח, אבל לא בדיוק כלל. אך מרקדין אותו הטיב/היטב/ ובדקים ובוררים בעיונא בעלמא מידה גדולה בשעה אחת או בשתיים. יש טעם למנהג זה או לא?
תשובה: יראה דיש טעם וסעד לדבר למנהג הזה. דכתב בסמ"ק שנוהגים בהרבה מקומות לברור החיטים מאותם הנישוכים מאכילת עכברים. וכתב עוד שאם נמצאו חטים בתוך הכרי שצמחו מלחלוחית הארץ, שקורין גירמי"ר, שאינם בטלים אפי' נטחן קודם הפסח, כיון שהוא יבש יהיב טעמא בשעת אפייה בערב פסח בששים, בפסח במשהו ע"כ. ובטור א"ח כתב דשפיר מתבטל קודם הפסח, ולא חשיב מבטל איסור לכתחילה, כיון שאינו מכוי' לבטלו ע"כ. ומהשתא נראה אף על גב דאין מדקדקים כ"כ בברירה, מ"מ מנהג של טעם הוא, דסמכינן אסמ"ג דכתב במצות חלב, דקמח בקמח מתערב יפה, דמיקרי עירוב לח בלח, כמו שהוכיחו בהוכחה גמורה ממס' מנחות. וכן משמע פ' אלו עוברים /פסחים מד ע"א/ גבי שתי קופות, והיינו כדברי א"ח. ובלח מנהג פשוט להתיר מה שיתבטל קודם הפסח, ולא אמרינן דחוזר וניעור בפסח. מ"מ צריך לברור בעיונא בעלמא, כדי לראות שאין בתוך הכלי כ"כ הרבה יותר מא' בששים שיתבטל. וגם הברירה מוכחת שאין מתכוין לבטלה, ולא הוי כמבטל איסור לכתחילה.

משנה ברורה סימן תמוז ס"ק יד

ואם עירבו במזיד כגון שצריך הדבר לעשותו ולתקנו עם חמץ כגון מוריס (פ"י שומן דגים) ששימין בו לחם וקלוי מע"פ שיש בו ס' כנגד הלחם אסור וחייב לבערו מד"ס קודם הפסח ואם לא ביערו ועבר עליו הפסח י"א שאסור בהנאה אא"כ מוכר לנכרי חוץ מדמי איסור שבו.

מגיד משנה הלכות חמץ ומצה פרק ד הלכה יב / שיטת הרמב"ם בדין חוזר וניעור בפסח

והרבה מהגאונים כדעת רבינו שאפילו נתערב כמה זמן קודם הפסח אסור לאכלו בפסח שחוזר וניעור וכ"כ בהלכות ה"ר יצחק' גיאת ז"ל. ויש מן האחרונים חולקים בזה ואומרים דכל שנתערב קודם זמנו אינו חוזר וניעור ואין איסורו במשהו וכדברי הגאונים ראוי לנהוג ולהחמיר.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות פסח סימן תמוז סעיף ד

אם נתערב החמץ קודם הפסח ונתבטל בס', אינו חוזר וניעור בפסח לאסור במשהו, ויש חולקים. הגה: ונוהגין כסברא הראשונה בכל תערובות שהוא לח בלח. (ת"ה ס' קי"ד) ומיהו בדבר יבש שנתערב או שיש לחוש לתערובת, כגון פת שנפל ליין אף על פי שנטלו משם, אסור בפסח דחיישינן שמא נשארו בו פירורין ונותנין טעם בפסח. (בית יוסף בשם תשובת הרשב"א).

משנה ברורה סימן תמוז ס"ק לב – לג

(לב) שהוא לח בלח - כגון שכר שנתערב ביין וכה"ג וקמח בקמח ג"כ מקרי לח בלח ועיין לקמן בסימן תנ"ג אות י"ז במ"ב כתבו האחרונים דבדבר שהוא לח בלח אפילו לא נודע התערבות עד הפסח ג"כ אמרינן דכבר נתבטל:

(לג) ומיהו בדבר יבש שנתערב - קודם פסח בין שנתערב חמץ במצה חד בתרי או שנתערב בששים ויותר אמרינן דחוזר וניעור בפסח משום שהחמץ בעין וע"כ צריך לאכלו קודם פסח. ואם היה חד בתרי אסור אף להשהות מדרבנן ואם היה ששים יכול לבשלו קודם פסח עד שיהא נימוח ויהיה חשיב כלח ואז מותר אף לאוכלו בפסח ויש כמה אחרונים שסוברין דאף יבש ביבש דאמרינן דחוזר וניעור אינו אא"כ יאפה או יבשל אותם בפסח דאז חוזר החמץ ונותן טעם בהשאר אבל לאכול כך שרי.

כיצד ניתן לומר שהחמץ בעין כאשר הוא התערב ולא נראה לעיניים ? ומה ההבדל בין לח בלח ליבש ביבש ?

שולחן ערוך הרב אורח חיים סימן תמז סעיף כב / טעם החילוק בין יבש ביבש ללח בלח

אפילו ככר שנחתך ממנו הרבה ונתבטל חשיבותו ואח"כ נתערב בפרוסות אחרות של מצה אסור לאכול וליהנות מהתערובת בתוך הפסח מליל ט"ו ואילך ואפילו להשהותם עד לאחר הפסח אסור כמו שנתבאר בסי' תמ"ב ואף על פי שכבר נתבטל האיסור ברוב קודם הפסח, כיון שאין גוף האיסור נבלל בגוף ההיתר אלא הוא עומד בפני עצמו בתוך התערובת לפיכך כשמגיע הפסח הרי הוא חוזר וניעור ואוסר את כל התערובת כאלו נתערב עכשיו בפסח (ויש חולקין ויש לסמוך על דבריהם בשעת הדחק כמו שיתבאר). אבל חמץ שנתערב בהיתר לח בלח שהן נבללין ונתבטל קודם הפסח בסי' או מחמת שהוא נותן טעם לפגם מותר לאכלו בתוך הפסח דכיון שגוף האיסור בלול בגוף ההיתר ונתבטל בתוכו הרי הוא כמי שאינו בעולם כלל ואינו חוזר וניעור בפסח. ויש חולקין על זה ואומרים כיון שיש משהו ממשות החמץ בתוך התערובת אף על פי שהוא בלול בגוף ההיתר הוא חוזר וניעור בפסח ואוסר את התערובת. ויש מחמירין עוד דאפילו אם אין בתוך התערובת כלום ממשות החמץ אפילו משהו אלא שנפלט לשם טעם משהו חמץ ונתבטל בתוכו קודם הפסח הרי הוא חוזר וניעור בפסח כגון תרנגולת מבושלת שמצא בה חטה מחומצת והסיר ממנה החטה קודם הפסח אסור לאוכלה בתוך הפסח מפני שטעם משהו שנפלט מן החטה לתרנגולת חוזר וניעור ואוסר את כל התרנגולת והלכה כסברא הראשונה ומי שרוצה להחמיר כאחת משתי סברות האחרונות יחמיר לעצמו אבל לא יורה כן לאחרים.

באר את החילוק בין לח בלח לבין יבש ביבש ?

טעמי ישר שער ג פרק כב אות תס"ד

ועפ"י דרך זה יש לפרש מה דפסק הרמ"א באו"ח סימן תמ"ז לענין חמץ בפסח לחלק בין תערובות לח בלח, דאם נתבטל בששים קודם הפסח דאינו חוזר וניעור בפסח, וביבש ביבש חוזר וניעור יעו"ש. דלכאורה אינו מובן מאי שנא לח מיבש, ובמקור חיים שם כתב ליתן טעם דלח בלח מתבטל וחשוב כמאן דליתא כמש"כ בכ"מ בשם הר"י קורקס סוף פרק א' מהלכות אבות הטומאה, ובספר מגן אלף שם דחה דבריו מסוגית הש"ס דבכורות, ובסוף דבריו כתב בספר מגן אלף שאינו מוצא מקור לחלק בין לח ליבש יעו"ש. ועל פי מה שכתבנו י"ל דהטעם בזה דבתערובות לח בלח שנתערב קודם הפסח עד שלא היו בו כדי נתינת טעם כשהגיע הפסח אינו חל על תערובות זו איסור חמץ, דעל המשהו חמץ בפני עצמו לא חל דין חמץ כיון שאינו עומד בפני עצמו ואינו תופס מקום שיחול ע"ז דין חמץ, ועלינו לדון על כל התערובות הלח בכלל לומר שיש בו חלק חמץ, וזה שייך רק אם ניכר בו המיעוט או במראה או בטעם, אבל משהו אינו משנה כלל את שם כל התערובות, ורק אם נתערב בפסח דכבר חל על המשהו דין איסור אינו בטל, אבל יבש ביבש דכל פירור עומד בפני עצמו וחל עליו איסור חמץ אם לא מחמת ביטול ברוב ומשו"ה חוזר וניעור, וכעין זה כתב הרמ"א ביו"ד סימן ק"ב ובשו"ע או"ח סימן ש"כ סעיף ב' לענין סחיטת ענבים בתוך היין בשבת כיון דלא נאסר בפני עצמו בטל במיעוטו אף דהוי דבר שיש לו מתירים. ולעני"ד נראה דגם שם הוא רק בלח בלח שאינו עומד בפני עצמו, אבל ביבש ביבש גם שם אסור, ואח"כ מצאתי בעזה"י בספר דרכי תשובה יו"ד סימן ק"ב סקנ"ז שהביא כן להלכה דעת איזה אחרונים שכתבו כן, בשם ספר ערך שי, ושו"ת בכורי שלמה, והגאון מקוטנא, דנקטו דרך בלח בלח כגיגית אמורים דברי המרדכי שהוא מקור הדין להשו"ע או"ח והרמ"א יו"ד הנ"ל יעו"ש.

נכון להזהיר לעם שהשמן ושלקות וכבשים ודבש שאדם לוקח מן השוק שיקחם קודם פסח ויניחם בכלי כשר, וכמו שכתב מהרי"ט בח"ב [חלק או"ח] בשאלה ראשונה, יע"ש. וכל זה כשאין הדבר ידוע שנתערב שם חמץ, אבל אם הדבר ידוע אפילו דליכא אלא משהו ונתבטל בששים קודם פסח חוזר ונעור ואוסר בפסח כמו שכתבתי למעלה [ד"ה ומ"ש אבל ביום]. ולא מבעיא בידוע אלא אפילו במידי דשכיח כגון שמן שומשומין שדבר מצוי הוא שיש גרעיני חטים מעורבים בשומשומין, ושורין השומשומין במים קודם כתישתן, מילתא דפשיטא דאסור לאוכלו בפסח, משום דאיכא משהו מחמץ ומשהו אין לו שיעור, וכן אין אנו נוהגים לבשל בפסח אלא בשמן זית וכן ראוי להורות:

טור אורח חיים הלכות פסח סימן תמוז

וכן יראה דעת רב נטרונאי שהשיב על שאלתו על העושים יין מצמוקין ושורין אותן במים ופעמים מוצאים בהם שנים או ג' חטים אם מותר לשתותו אם נעשה קודם הפסח והשיב ודאי אסור לשתותו בפסח אבל לבערו אם ידוע שנשחט מן חטין חמץ לתוך מי הצמוקין צריכין אתם לבערו ואם אין ידוע א"צ לבערו ע"כ ואני תמה למה אסרו היכא שנתערב קודם הפסח שהרי כבר נתבטל בסי' ורי"ף פסק כחכמים שאין לאו לא בתערובת חמץ ולא בחמץ נוקשה אלא איסור דרבנן ולפי זה מותר לערבו בתחלה לפני הפסח ולהשהותו עד לאחר הפסח ולזה הסכים א"א הרא"ש ז"ל ודוקא שאין בתערובות טעם חמץ כגון כל אלו שאין נותנין אותן בו אלא לקיוהא בעלמא אבל אם יש בו טעם חמץ מחייבים עליו דטעם כעיקר דאורייתא ומיירי נמי שאין בהם כזית בכדי אכילת פרס אבל אם יש בו כזית בכדי אכילת פרס חייבים עליה וע"כ השכר שעושין באשכנז מחיטין ושעורים חייבים לבערו:

ברכי יוסף אורח חיים סימן תמוז ס"ק יד

כתב הרב פרי חדש... והמהדרין נוהגים להחמיר גם בשמן זית, דהוברר דהפועלים עכו"ם כל יום בעת אכילתן כשעושים השמן זית, כל אחד ככרו בידו וטובל בשמן. וכ"כ מורי הרב זלה"ה בספר נחפה בכסף דף קע"ב ע"ב. וראיתי להרב מהרי" זיין בשו"ת שערי ישועה כ"י שער ו' סי' ד' שכתב דלדעת רב נטרונאי שכתב הטור סי' תמ"ב ביין צמוקים, לכאורה נראה דצריך לבער השמן שומשומין מהבית. עכ"ד. אבל לא ראיתי ולא שמעתי בארץ הצבי לשום אחד שנהג כן, אף על גב דרוב החכמים נהגו דין חוזר ונעור. וכן מוכח מדברי הרב פרי חדש הנז' ואזהרתיה מהכא על שמן שומשומין שלא לאוכלו, ואם איתא היל"ל דצריך לבער, מאחר דבאתריה דמר עה"ק ירושלם ת"י המנהג לקנות שמן שומשומין לכל השנה, והוא הסכים לדברי רב נטרונאי בסי' תמ"ב וסי' זה בכמה דינים. ואולי שיש לחלק בין ודאי למידי דשכיח, דהגם דשכיח בשומשומין לאו ודאי הוא. אי נמי כיון דרוב המון ישראל אינהו אכלי שמן שומשומין בפסח, תיסיגי שלא לאוכלו ולחוש לסברת חוזר ונעור, ואם כה יעשה לשלח בערו יהיה תמוה לרבים ולאחזוקי ישראל דאוכלים חמץ ממש ולא ניחא למאריהו.

שו"ת פעולת צדיק חלק ב סימן קטז

בסי' דרכי נועם סי' ו' נשאל על הטאחינה של שומשומין אם מותרת בפסח שהרי אנו מתירין השמן היוצא ממנה ואין אנו חוששים לחטים הנמצאין בשומשומין. כיון שנבללים קודם הפסח ומתערבים יפה יפה. והשיב וז"ל: אף על גב שאנו מתירין שמן שומשומין שנעשה קודם הפסח מ"מ הטאחינה אין להתירה לפי שהשמן אין שם ממשו של חמץ כלל אבל הטאחינה אף על פי שנבלל ונתערב יפה מ"מ תוכל להרגיש ממשו של איסור כי הוא נרגש כי הרבה פעמים תמצא בטחינה עצמו שומשומין שלימים שלא נטחנו יפה וכמו כן יש לחוש אם היה שם חטה ונטחנו נשאר מקצתה במעבה הטחינה והוא ממשו של איסור ואף על גב דעירוב כזה בשאר איסור בטלי לאיסור חמץ שאיסורו במשהו לא בטלה וכמעט גוף האיסור בעין ויש לאסרה מהדין וכו' עכ"ל. והנה הדבר פשוט לעין כל משכיל דכי אמרה הרב ד"ן ז"ל לא אמרה אלא לסברת מ"ד דאינו חוזר וניעור כדמוכח לשונו שאין נרגש טעמו שנבלל ונתערב יפה וזה שייך למ"ד אינו חוזר וניעור... אמנם למאן דס"ל דחוזר וניעור והיא ד' הרמב"ם והגאונים הדבר פשוט דגם שמן השומשומין (השומשומין) אסור דהרי נסחט מהחטים לתוכו... והשתא נחזי אנו על מה אנו סומכין להתיר לבשל בשמן שומשומין. והנה חתרתני וחקרתני ע"ז ואמר לי מגידי אמת שבארצותינו אלו מקום שזורעין השומשומין הוא בארץ התהאיים ושם אין רגילות לזרוע כי אם שומשומין ומיני קטניות לבד ואין /ואין/ זורעין חטין ולא שעורין ולא דבר מחמשת מיני דגן כי מאכלם הוא מיני קטניות לבד. ואם באולי לפעמים ימצא חטים או שעורים בשומשומין הנה בודאי נתערבו עם העתק השומשומין לאלו הארצות שזורעין דגן והעירוב הוא מצד האמתחות שנותנין בהם חטים ואח"כ נותנין בהם שומשומין. אמנם בארצות ההם ששם טוחנין השומשומין להוציא שמן (שמן) אין החטים והשעורים בנמצא כלל. גם העידו לפני שאפילו כאן שנמצא מיני דגן כשמבקשים לטחון שומשומין ולעצורם הם מנקין השומשומין היטב מכל אבן וחטה ושעורה מפני שהם מעכבים ומפסידים השומשומין בעת העצירה כשהגמל מסבב בכלי העצירה על הקוטב האמצעי. ובעדות זאת נחה דעתי שלא לערער בעם שנוהגין היתר לבשל בשמן שומשומין ומנהג זה לא שמענו מי שמערער כנגדו מעולם דור אחר דור ושמעתי כי מקצת נשים חשובות אין מבשלות בשמן שומשומין כלל זולתי להדלקה וקדושת חומרא היא זו כי לפי מה שהעידו אין כאן חשש ואפילו את"ל דיש לחוש מספק הנה יש בזה ס"ס ספק נתערב ספק לא נתערב ואת"ל דנתערב דלמא הלכה כמ"ד דאינו חוזר וניעור וס"ס טוב הוא זה:

שו"ת יביע אומר חלק ב – אורח חיים סימן כג

נשאלתי בדין חוזר וניעור אם יש לנו להורות כדעת מרן שפסק להקל, או יש להחמיר בזה משום חומרא דחמץ... המורס מכל האמור כי מנהג ירושלים ת"י כדעת רוב הפוסקים ומרן ז"ל שחמץ שנתבטל לפני הפסח אינו חוזר וניעור בפסח. ואין הדין או המורה הוראה רשאי להורות להחמיר בזה, באתריה דמרן הקדוש ז"ל. ואפילו לעצמו אין כדאי לנהוג להחמיר אא"כ יתנה שלא יהיה עליו בתורת נדר,

אהלי הלכה פסח

השלחן ערוך פוסק כדעת הרא"ש שחמץ אינו חוזר וניעור לכן מאכל או משקה שהתערב בהם חמץ בערב פסח והתבטל בשישים מותרים באכילה גם בפסח לדעת השלחן ערוך וכך נוהגים רוב יוצאי ספרד, לעומת זאת הרמ"א מחלק בעניין זה בין תערובת של נוזלים 'לח בלח' לבין תערובת של מוצקים 'יבש ביבש'. בתערובת של נוזלים הרמ"א פוסק כדעת הרא"ש שהחמץ אינו חוזר וניעור ובתערובת של מוצקים הוא פוסק כדעת הרמב"ם שהחמץ חוזר וניעור וכן נוהגים יוצאי אשכנז וחלק מיוצאי ספרד.

לדוגמה יין שנשפכה לתוכו כמות מועטה של בירה בערב פסח ובטלה בשישים תערובת לח בלח יהיה מותר בשתייה בפסח כיוון שהחמץ התבטל בערב הפסח ואינו חוזר וניעור בכניסת החג אך שקדי מרק כשרים לפסח שנפל לתוכם שקד מרק חמץ בערב פסח והתבטל בשישים, תערובת יבש ביבש ייאסרו באכילה עם כניסת החג אף שהותרו באכילה בערב פסח כיוון שהחמץ חזר וניעור בתערובת...

לדין זה יש משמעות בנוגע לכשרותן של מצות. מכונה המכונות שמשמשים בהן לאפיית מצות עשויות מחלקים רבים שקשה לנקות את כולם כל שמונה עשרה דקות ופעמים שמצטבר מעט בצק בין חלקי המכונה ולאחר שהוא מחמיץ הוא חוזר ומתערב בבצק. ישנן מצות עם כשרות מהודרת שבמשך אפייתן מקפידים לנקות את המכונות כל שמונה עשרה דקות אך באפיית רוב המצות המצויות בשוק אין מקפידים על כך וגם מצות אלו כשרות ואף שחמץ אינו בטל אפילו באלף מעט החמץ שמתערב בבצק אינו אוסר את המצות כיוון שהן נאפות לפני הפסח ובזמן זה החמץ בטל בשישים וגם לדעת הרמ"א שחמץ שהתבטל לפני פסח חוזר וניעור בפסח זהו רק בתערובת של יבש ביבש ותערובת של בצק בבצק נחשבת כתערובת לח בלח ולכן המצות כשרות לאכילה

שמע שלמה ה סימן ד'

מן המפורסמות שבדוקים תבלינים מחשש שהתערב בהם חיטים ושעורים וכמו שבדוקים האורז לפני הפסח ואכן הדבר ניתן להעשות משום שהחיטים והשעורים שונים במראהם ובגורלם מן הכמון וגם מרוב התבלינים אך עתה נודע לי מפי ידידי החכם ונבון כה"ר שמואל תינו הי"ו שגילה שיש בין גרגירי הכמון גרגירים של שיבולת שועל שהם מאד דומים לכמון גם בצורה וגם במראה וצריך ידיעה ועיון כדי לחלק ביניהם ואמרתי שאולי זו הסיבה שבארץ מרוקו לא השתמשו בכמון בפסח ולא היינו יודעים הטעם ולהני"ל אתי שפיר דלפי"ז הוא כמעט בלתי אפשרי לנקותו ורק מי שיודע ומכיר היטב יכול לעיין ולנקות לעצמו ולבני ביתו אך לצורך רבים נראה דאין אפשרות לבדוק ולנקותו כהוגן ואע"ג ואע"פ שתערב לפני פסח והוא מועט ובודאי יש שישים בכמון נגד השיבולת שועל וקיי"ל דחמץ לפני פסח בטל בשישים ואינו חוזר וניעור וכמו שפסק מרן ז"ל בשו"ע בסימן תמ"ז ס"ד וגם הרמ"א הסכים דלה בלח אינו חוזר וניעור וקמח בקמח נמי חשיב לח בלח...

אלא דכל זה שייך בדבר שהוא חמץ רק דעדיין לא קדש חג הפסח ואין החמץ אסור אלא בפסח עצמו אך עכ"פ יש כאן חמץ ואע"ג שעתה הוא מותר גמור מ"מ בפסח חמץ זה עצמו שעתה הוא היתר יהיה איסור גמור וע"כ י"א דשמו עליו מהשתא ושייך בו ביטול עוד לפני פסח וכיון שבטל שוב לא חוזר וניעור לאסור במשהו אבל בני"ד ששיבולת שועל זו לא החמיצה כלל והיא מותרת באכילה גם בפסח עצמו א"כ י"ל דגם למ"ד חמץ שמו עליו יודה בזה דאין כאן חמץ כלל ולא שייך לומר בזה שכבר בטל ואינו חוזר וניעור דעדיין הוא היתר גמור ואין שמו עליו לכו"ע ורק בהגיע חג הפסח כשנותן הכמון הזה בתבשיל יחד עם השיבולת שועל שבו אז השיבולת הזו מחמיצה ואז דינו של החמץ הוא במשהו ובמה יתבטל איפא.

מקראי קודש הרב פרנק חלק א' סימן ע"ח

נשאלתי ע"ד קמח תפוחי אדמה בשקים סגורים של פסח שהניחם בטחנת קמח של פסח בחדר מיוחד אבל הדלת פתוחה לפעמים ויש חשש שאבק של הקמח חטה נתערב בתוך הקמח של תפוז"א אם מותר למכרו לאפית עוגות בפסח שהרי הקונים יאפו אותו בלא שימור. ואמרתי שלפי ההכרעה של הרמ"א באו"ח סימן תמוז סעיף ד דחמץ שנתבטל קודם הפסח אינו חוזר וניעור בפסח לאסור במשהו יש להתיר גם בני"ד דקמח בקמח הוי לח בלח דמה לי אם נתבטל קודם הפסח או קודם שנתחמץ...

והשואל נסתפק בזה לומר שבני"ד גרע יותר מחמץ שנתבטל קודם הפסח שהרי גם הקמח חטה הוא כשר לפסח ואין עליו שם חמץ וכל זמן שלא נתחמץ עדיין א"א שיחול עליו שם בטל בכלל והוי כלא נתבטל וכמבואר בר"ן נדרים דף נב שהיתר בהיתר לא בטיל. ועוד נסתפק לומר שבה שלש את התערובת בפסח בלא שימור נקרא מבטל איסור לכתחילה דמה לי אם עושה פעולה לבטל את החמץ עי"ז שמערבו ומה לי אם עושה פעולה שע"י מחמיץ את קמח החטה של פסח כשהוא בתערובת ועי"ז נתבטל איסור חמץ. והנה מה שנסתפק דהוי כלא נתבטל משום דהוי היתר בהיתר הרי בכל חמץ שנתבטל קודם הפסח יש לומר דהוי היתר בהיתר ומ"מ נקטינן דנתבטל ואינו חוזר וניעור...

... אולם בזה שהכניסו לכתחילה את הקמח תפוז"א של פסח למקום שיוכל לבוא שם אבק קמח בודאי לא טוב עשו שזה דומה קצת לערב לכתחילה חלב במים בשביל לבשלם עם בשר שלדעת יש פוסקים אסור עיין גליון מהרש"א בשם הצ"צ ופמ"ג יור"ד סימן צט שפי"ד ס"ק כט אעפ"י שיש לחלק.

הערה שם באהלי הלכה שם

ועיין שו"ת שמע שלמה חלק ה סימן ד... ועיין מקראי קודש לגרצ"פ פראנק פסח חלק א סימן קז תשע"א שחולק וסובר שקמח שלא בא במגע עם מים בטל בשישים לפני פסח ואינו חוזר וניעור בפסח וכן כתב לגו הגר"י אריאל שליט"א שמכיוון שמדובר בתבלינים מחוגים לאבקה דינם כלא בלח וחשש החמץ שבהם אינו חוזר וניעור אך ישראל קדושים ולכתחילה אין סומכים על היתרים אלו אלא משתמשים רק בתבלינים כשרים לגמרי...